

Broj: 04-04-4-1395/23
Sarajevo, 27. 4. 2023. godine

**SAOPĆENJE ZA JAVNOST O OBJAVLJENOM IZVJEŠTAJU REVIZIJE UČINKA
„ZAŠTITA RIJEKA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE“**

Uvažavajući odredbe Limske deklaracije o potrebi proširivanja međunarodne razmjene iskustava, afirmišući vrijednosti i koristi vrhovnih revizijskih institucija u pokretanju promjena u životima građana, Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i Državna revizorska institucija Crne Gore opredijelile su se da provedu paralelnu reviziju učinka iz oblasti „Upravljanja rijekama“. Namjera je bila doprinijeti boljoj zaštiti okoliša i promovisanju UN-ovih ciljeva održivog razvoja, kao ključnih prioriteta Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija (INTOSAI).

Provedena revizija bavila se zaštitom rijeka u FBiH, koje predstavljaju najznačajniji vodni resurs izložen sve većem zagađenju. Cilj revizije bio je ispitati da li su nadležne institucije preduzele odgovarajuće aktivnosti kako bi osigurale smanjenje zagađenja rijeka. Obuhvaćeno je ukupno 18 institucija na federalnom, kantonalnom i lokalnom nivou, shodno njihovim nadležnostima u planiranju i realizaciji mjera za smanjenje zagađenja rijeka, te provođenju inspekcijskog nadzora.

Rezultati ukazuju na nedovoljnu efikasnost nadležnih institucija u zaštiti rijeka. **Pored kašnjenja u donošenju planova upravljanja vodama, konstatovani su i nedostaci u planiranju mjera zbog kojih nisu stvorene pretpostavke za njihovu efikasnu realizaciju.**

Nisu osigurani održivi mehanizmi finansiranja mjera iz planova, što je za posljedicu imalo to da je već u trenutku donošenja planova upravljanja vodama bilo izvjesno da neće biti realizovani u predviđenom obimu. U šestogodišnjem periodu na koji su se planovi odnosili **realizovano je tek 25% planiranih mjera**. Rok za usklađivanje ispuštanja otpadnih voda s propisanim graničnim vrijednostima prolongira se dugi niz godina, zbog čega zagađivači bez ikakvih sankcija u rijeke ispuštaju ogromne količine zagađujućih i često toksičnih materija. Nisu prioritetno uklonjene divlje deponije koje se nalaze u blizini vodotoka, pa čak i u zonama sanitarne zaštite izvorišta.

Inspekcijski nadzor koji se provodi u oblasti zaštite rijeka nedovoljan je i ne osigurava potrebne efekte. **Nisu propisane sankcije za ispuštanje otpadnih voda preko graničnih vrijednosti. Kazne za zagađenje rijeka su nedovoljne**, a nadležne institucije izmjenama regulative planiraju njihovo dodatno smanjenje.

Okolišni cilj da nijedno vodno tijelo zaključno s 2021. godinom nema loše stanje nije ispunjen, budući da **50% vodnih tijela na vodnom području rijeke Save još uvijek ima loše stanje kvaliteta**.

Smanjenjem zagađenja rijeka u FBiH moguće je ostvariti značajnu dodanu vrijednost koja se ogleda u poboljšanju životne sredine i poticanju društveno-ekonomskog razvoja. **Čiste rijeke doprinose unapređenju javnog zdravlja i očuvanju biološke raznolikosti, i mogu biti pokretač ekonomskog napretka.**

Izvještaj revizije učinka dostupan je na internet-stranici Ureda za reviziju: www.vrifbih.ba.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić